

1. Lofprijzing, schuldbelijdenis, gedragsverandering

Januari is altijd de tijd van het nieuwe begin. Het is de tijd van de goede voornemens. En ik heb al heel mooie plannen gehoord. Twee jonge mannen die samen de Bijbel willen gaan lezen, omdat ze daar benieuwd naar zijn. Mensen die met een groep de Bijbel gaan lezen, en elkaar gaan aanvuren via een groepsapp. Maar ook mensen die gezonder willen gaan leven of een nieuwe start willen maken met bewegen en sporten. Tegelijkertijd zijn er ongetwijfeld hier ook mensen, of er kijken mensen mee, die zeggen: 'Mijn goede voornemen is nu alweer gestrand...'

In de Nieuwjaarsdienst, afgelopen donderdag, hebben we gelezen uit Nehemia 8 en 9. En daar zagen we een heel mooi, bijbels patroon. Een patroon dat bestaat uit drie stappen. Ten eerste is dat de aanbidding van God, de lofprijzing, de vreugde in Hem. Ten tweede is het de schuldbelijdenis: dat je heel eerlijk, heel nederig je zonden belijdt voor God. En de derde stap in dat patroon is gedragsverandering: dat je echt van binnenuit gemotiveerd bent om te breken met zondige patronen en je te focussen op Jezus Christus. Dan ga je écht anders leven. In Mattheüs 3 zien we deze zelfde drie elementen weer terugkomen. Mattheüs laat ons kennismaken met Johannes de Doper, een man die heel duidelijk de trekken vertoont van de profeet Elia, die acht eeuwen eerder leefde. In 2 Koningen 1: 8 gaat het over Elia, en hij wordt daar omschreven als 'een man met een haren mantel en een leren gordel om zijn middel gebonden'. En blijkbaar was er niemand anders die er zo bij liep, want in 2 Koningen 1 zegt de koning van Israël tegen een paar boodschappers: 'O, hebben jullie die man ontmoet? Een man met een haren mantel en een leren gordel om zijn middel gebonden? Geen twijfel mogelijk, dat is Elia!'

En wat staat hier in Mattheüs 3 over Johannes de Doper? Vers 4: 'Deze Johannes had kleding van kameelhaar en een leren gordel om zijn middel; zijn voedsel was sprinkhanen en wilde honing.' Hij at van wat hij vond in de woestijn, want de woestijn, dat was zijn woonplaats. En dan lezen we dat mensen uit de wijde omgeving naar Johannes de Doper toekomen. Hij predikt in de woestijn en hij doopt mensen in de Jordaan. Dat kan heel goed, want de Jordaan stroomt niet ver van de woestijn.

Maar waarom laten deze mensen zich dopen? Dat komt omdat ze onder de indruk zijn van de HERE Zelf. Dat is het eerste van die drie stappen: de aanbidding van God. Johannes zegt: 'Zijn Koninkrijk is nu héél dichtbij gekomen!' En als God Zelf in de buurt is, als Zijn Koningschap zichtbaar wordt, wie zou dan niet voor Hem buigen, Hem aanbidden, en Hem loven?

Je ziet dan ook de tweede stap: schuldbelijdenis. Vers 5 en 6: 'Toen liep Jeruzalem, heel Judea en heel het land rondom de Jordaan naar hem uit, en zij werden door hem gedoopt in de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden.' Deze mensen hebben echt berouw, en ze willen een nieuw leven beginnen, een ander leven. Dat is die derde stap: gedragsverandering. Waar blijkt dat uit? Dat blijkt uit hun doop: door Johannes worden ze als het ware schoongewassen, en zo mogen ze opnieuw beginnen, met een schone lei. Heerlijk! Dat is toch geweldig? Dat de Bijbel ons dat

voortdurend laat zien: 'Je mag opnieuw beginnen! God rekent je niet af op je verleden. Je krijgt elke keer tóch weer een nieuwe kans.' Dat is genade! De vreugde van een nieuwe kans. Uiteindelijk is dat toch waar we allemaal naar verlangen? Om de donkere bladzijden uit je leven achter je te kunnen laten en opnieuw te mogen beginnen? Een nieuw begin is altijd zo heerlijk: als je nieuwe kleren gaat dragen, of je begint aan een nieuw boek, dat nog helemaal lekker ruikt en niet beduimeld is. Zó is Johannes de Doper bezig om mensen voor te bereiden op de ontmoeting met Jezus. Mensen die leren om God Zelf centraal te gaan stellen in hun leven, Hem te aanbidden, en daardoor hun zonden gaan belijden en écht hun leven veranderen.

Er zijn ook mensen die alleen maar komen kijken. De Joodse leiders, ze komen vooral met een heel kritische blik, en Johannes ziet de afkeuring in hun ogen. Ze vinden het maar niks, die doop van Johannes. Voor hen heeft Johannes geen goed woord over. 'Adderengebroed!' zegt hij. 'Jullie denken dat je bij God in een goed blaadje staat vanwege jullie afkomst? Omdat je afstamt van Abraham? Nou, kijk maar uit! Het oordeel komt! En als je leven lijkt op een boom die geen vrucht draagt, dan ligt de bijl al klaar om je om te hakken. Als je geen liefde uitstraalt, als je niets voor een ander over hebt, berg je dan maar! Want na mij komt er iemand, die zal je dopen met vuur! En in het vuur blijft het goud goed, en het zilver. Maar hout en stro verbranden en verdwijnen. Na mij komt de Messias, en Hij zal je leven testen: alles wat niet kan bestaan voor Hem, dat verdwijnt. Je bent gewaarschuwd!'

2. Maar Jezus... dit geldt toch niet voor Hem?

Maar dan, op een dag, is daar Jezus Zélf. En Johannes weet wie Hij is. De moeder van Johannes de Doper, Elisabeth, was nog een ver familielid van de moeder van Jezus, Maria. Elisabeth en Maria, ze hebben elkaar ontmoet toen ze allebei zwanger waren. En Johannes de Doper is opgegroeid met de boodschap dat hij de komst van Jezus moest voorbereiden, als een heraut die overal de komst van de koning gaat aankondigen.

En daar is Jezus nu. Hij staat daar, tussen de mensen, en Hij komt naar Johannes toe. Vers 13 en 14: 'Toen kwam Jezus van Galilea naar de Jordaan, naar Johannes, om door hem gedoopt te worden. Maar Johannes wilde Hem hiervan weerhouden en zei: Ik heb het nodig door U gedoopt te worden, en komt U naar mij?'

Als je even denkt aan al die mensen die door Johannes gedoopt waren, dan kun je dit toch helemaal begrijpen?

Jézus? Moet Jézus gedoopt worden? Jezus, de Zoon van God?

Hij, die zonder zonde is? Hij hoeft geen schuld te belijden. Maar dan is er toch ook geen zonde die afgewassen moet worden?

Waarom zou Jezus Zich nu willen laten dopen? Johannes begrijpt er niets van. Jij wel?

3. Jezus komt alle gerechtigheid voor God vól maken

Maar Jezus wil het persé. En Hij zegt ook waarom. Vers 15: 'Maar Jezus antwoordde hem en zei: Laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid te vervullen. Toen liet hij (Johannes) het Hem toe.'

Begrijp je dit antwoord? Ik vind het best ingewikkeld. Ik heb er een tijd op zitten studeren. 'Laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid te vervullen.' 'Het past ons..' zegt Jezus. Wie is die 'ons'? Is dat Jezus zelf? Is dit een majesteitsmeervoud, zoals een koning dat zegt? 'Wij, Willem-Alexander, Koning der Nederlanden...' Nee, dat is het niet. Jezus noemt Zichzelf nergens 'wij'.

'Het past ons' om dit te doen, zegt Jezus tegen Johannes. Die 'ons', dat zijn Johannes en Jezus. Jezus zegt: 'Johannes, het is nu passend, het is nu de bedoeling dat jij en Ik dit doen. Dat jij Mij doopt. Dat is onze roeping op dit moment. Daarvoor ben jij door God de Vader aangesteld, en daarvoor ben Ik door God de Vader aangesteld. Jij bent geroepen om de weg te banen voor Mijn missie, en dat doe jij, Johannes, door Mij nu te dopen.'

En wat gebeurt er dan door die doop van Jezus? Daardoor zullen Johannes en Jezus 'alle gerechtigheid vervullen', staat er. En als je daarover nadenkt, dan ga je dat begrijpen. 'Alle gerechtigheid'. Denk even aan al die mensen die Johannes heeft gedoopt. Zij

hebben hun zonden beleden. Zij hebben van God vergeving gekregen. Ze staan weer rechtvaardig voor God. En ze hebben zich voorgenomen om het anders te gaan doen, beter, veel beter! Maar denk je dat het lukt? Is het jou gelukt, met je goede voornemens? Lukt het je om in alles te leven zoals God het wil? Ik hoop het, maar bij mij lukt het niet! Het gaat met vallen en opstaan. Onze gerechtigheid, die schiet aan alle kanten tekort. Maar wat doet Jezus? Hij zegt: 'Ik ga álle gerechtigheid, dus ook van ál die andere mensen, ver-vul-len! Ik maak vól wat bij andere mensen altijd gebrekkig blijft, wat altijd tekort schiet, wat altijd on-vól-komen is.' Alles wat wij doen voor God, het schiet altijd tekort. Maar Jezus komt hier alles volmaken wat bij ons ónvolmaakt is. Al onze uitstaande rekeningen bij God, die wij niet kunnen betalen, Hij komt ze betalen, Hij komt ze 'vol-doen'!

En hoe doet Hij dat? Je zou zeggen: Hij doet dat door te gaan lijden en sterven, en door daarna op te staan in een nieuw leven. Dus Hij doet dat door Zijn dood en opstanding. Maar hier zegt Hij: 'Ik doe dat, Ik maak al die gerechtigheid van de mensen vól, door me te laten dopen door jou, Johannes.' En die doop van Jezus, die betekent dus dat Hij zegt: 'Ik ga voor al die zonden van al die mensen, daarvoor ga Ik nu het water in, kopje onder, en Ik kom meteen (zo staat het er!), Ik kom meteen uit het water weer omhoog.' De doop van Jezus is een beeld van Zijn sterven en Zijn opstanding. Hier, op dit moment, laat Hij zien aan Zijn hemelse Vader en aan alle mensen om Hem heen, dat Hij bereid is om déze weg te gaan, de weg naar de dood en de opstanding. Want de Jordaan, dat moeten we beseffen, is een Doodsrivier. Het water van de Jordaan stroomt naar de Dode Zee, en daar is geen enkel leven mogelijk, zo zout is het water daar. Elke vis die met het water van de Jordaan meezwemt, gaat onherroepelijk zijn dood tegemoet. Dus wat zegt Jezus tegen Johannes? 'Johannes, dit is ons moment. Jij bent nu geroepen om Mij te dopen, en Ik ben geroepen om Mij te laten dopen, in de Doodsrivier. Daarmee laat Ik zien dat Ik Mijn roeping aanvaard, Mijn roeping om de dood in te gaan en weer op te staan in een nieuw leven. Zo zal Ik alle gerechtigheid vol maken, zodat iedereen die in Mij gelooft, voortaan rechtvaardig voor God staat, zonder schuld, helemaal schoongewassen van zonde.'

En het is opmerkelijk: als Jezus dát heeft gedaan, als Hij die stap heeft gezet en Zich inderdaad door Johannes heeft laten dopen, dan gebeurt er iets geweldigs. Als Hij omhoog komt uit het water van de Doodsjordaan, gaat de hemel open. Vers 16 en 17: 'En nadat Jezus gedoopt was, kwam Hij meteen op uit het water; en zie, de hemelen werden voor Hem geopend, en Hij zag de Geest van God als een duif neerdalen en op Zich komen. En zie, een stem uit de hemelen zei: Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!' Zie je dat? Als de Zoon Zijn missie op aarde heeft aanvaard, door Zich te laten dopen, dan daalt de Heilige Geest op Hem neer en de Vader gaat spreken, die geweldige woorden: 'Dit is Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!' Hier zie je de Drie-enige God, merk je dat? Vader, Zoon en Heilige Geest.

En omdat Jézus dit doet, omdat Hij hier de bereidheid toont om de weg te gaan naar de dood en de opstanding, daarom heeft de doop van ál die andere mensen opeens zin! Want zeg nou zelf: heeft het zin om je te laten dopen als je wéét, met je verstand, dat je diezelfde dag nog weer in zonde zal vallen? Al is het maar door een foute gedachte! Heeft het zin om je te laten dopen als je weet: 'Het gaat me tóch niet lukken! Ik kán het niet, volmaakt leven. Ik kan niet volkomen rechtvaardig voor God leven!'

Dat kan ook niet! Maar Jezus laat zien, door Zijn doop, dat Hij volkomen maakt wat bij jou en mij zo gebrekkig is. Hij 'vervult alle gerechtigheid'. En zo krijgt de doop van ál die andere mensen zin en betekenis. Zo krijgt ook ónze doop betekenis!

En daarmee komen we op een heel belangrijk punt. Wij kunnen dat dus niet zelf. Wij kunnen ons niet zelf opwerken tot een beter leven. Dat wordt wel vaak gedacht; 'Als je nou maar je best doet, dan word je steeds beter.' Maar kom op zeg! Wees eerlijk, kijk in de spiegel. Soms heb je het idee dat je twee stappen vooruit gaat en dan weer drie achteruit. Nee, het is hélemaal Góds werk, door Jezus Christus. Hij wil ons vergéven en Hij wil ons vernieuwen. Daarom hebben we ook dat stuk uit Ezechiël erbij gelezen. Daar zegt God tegen Zijn volk Israël: 'Ik ga jullie een nieuw hart geven.

Ja, jullie zullen je omkeren naar Mij toe. Jullie zullen andere mensen worden, vernieuwde mensen. Maar dat komt niet door jullie zelf. Nee, Ik doe het! Ik zal dat bewerken in jullie leven.' Ezechiël 36: 25-27: 'Ik zal rein water op u sprenkelen en u zult rein worden. Van al uw onreinheden en van al uw stinkgoden zal Ik u reinigen. Dan zal Ik u een nieuw hart geven en een nieuwe geest in uw binnenste geven. Ik zal het hart van steen uit uw lichaam wegnemen en u een hart van vlees geven. Ik zal Mijn Geest in uw binnenste geven. Ik zal maken dat u in Mijn verordeningen wandelt en dat u Mijn bepalingen in acht neemt en ze houdt.' Zie je dat? Het is Góds werk, het is Zijn genade! En hoe zal God dat doen? Door Zijn Zoon Jezus Christus, die naar de aarde komt om alle gerechtigheid te vervullen!

En weet je, dat geeft zo'n ongelooflijke vrede, en vreugde, en blijdschap en verwondering. Want er is iemand die het dus van jou overneemt als jij het niet kunt. Iemand die voor jou borg staat. Wat is een borg? Nou, stel dat jij een huis wilt kopen en je gaat naar de bank, en de bank zegt tegen jou: 'Nee, die lening, die geven wij niet, want uw inkomen is veel te onzeker.' Dan gaat het dus niet door! Maar stel dat er dan iemand is dit voor jou borg wil staan – misschien één van je ouders, of een goede vriend of vriendin - dat betekent: als jij niet kunt betalen, dan betaalt die ander voor je. In dat geval kan de bank wél akkoord gaan, als de bank wél vertrouwen heeft in jouw borg. Nou, dát wil Jezus voor jou zijn: jouw Borg. Hij vervult alle gerechtigheid, ook van jou voor God. De Chinese kerkleider Wachman Nee vertelde een keer over iemand die pas tot geloof was gekomen. Hij kwam naar Watchman Nee toe en hij zat diep in de put. Hij zei: 'Hoeveel ik ook bid, hoe hard ik ook probeer, het lukt me gewoon niet om trouw te zijn aan de Here Jezus. Ik denk dat ik mijn redding aan het verliezen ben.' Wat zei Watchman Nee? Hij zei: 'Zie je die hond hier? Dat is mijn hond. Hij is zindelijk, hij maakt nooit rommel, hij is gehoorzaam, hij geeft mij alleen maar puur geluk. In de keuken ligt onze zoon, onze baby. Hij spuugt zijn eten uit, hij poept in zijn luier, hij maakt zijn kleren vies, het is een totale puinhoop. Maar als ik op een dag kom te overlijden, wie erft er dan al mijn bezittingen? Mijn erfgenaam is niet mijn hond. Mijn erfgenaam is mijn zoon. Jij bent de erfgenaam van Jezus Christus, niet vanwege jóuw voortreffelijke leven, maar omdat Hij het is die voor jou is gestorven is. Niet omdat jij volmaakt bent, maar omdat Hij genadig is.'

Waarom liet Jezus Zich dopen? Omdat Hij zo liet zien dat Hij de weg aanvaardde naar Zijn dood en naar Zijn opstanding, om zo voor ons alle gerechtigheid vól te maken, volmaakt te laten zijn.

4. Vanwege Jezus' offer is er álle reden voor lofprijzing, schuldbelijdenis en gedragsverandering

Tenslotte nog een vraag. Hoe zit het dan met die drieslag uit de preek van Nieuwjaarsmorgen? (1) De lofprijzing, (2) de schuldbelijdenis, en (3) de gedragsverandering? Is die drieslag dan eigenlijk nog wel zinvol, als het tóch nooit lukt? Als onze eigen gerechtigheid nooit volmaakt zal zijn? Heeft het dan nog wel zin om te werken aan gedragsverandering, aan nieuwe patronen in je leven? Had het eigenlijk wel zin dat Johannes al die mensen doopte, die daarmee een nieuw begin wilden maken? Dat is een belangrijke vraag! En het antwoord ligt in dat voorbeeld van Watchman Nee. Want wat denk je: zou hij die baby geleerd hebben om zindelijk te worden? En om te drinken zonder morsen? En om de beker melk niet om te gooien? Of zou hij gedacht hebben: 'Nou ja, die baby erft toch mijn bezit, het is niet nodig dat die ooit iets leert.' Natuurlijk niet! Júíst als je beseft hóéveel het Jezus gekost heeft om voor jou Borg te staan, júíst dan wil je niets liever dan leven zoals Hij het wil! Natuurlijk wil je dan niets liever dan lijken op Hem, zoals een kind wil lijken op zijn vader of op háár moeder. Juíst als je Jezus uit het water ziet komen, en als je boven Hem de hemel ziet opengaan, dan beseft je: 'Hij is mijn alles! Hem wil ik dienen! Want Hij is mijn Borg. Hij geeft mij leven, eeuwig leven! Dankzij Hem is er ook voor mij een nieuwe kans, elke keer weer. Dankzij Hem is er vreugde, blijdschap, dag in, dag uit. Dankzij Hem mag ik opstaan, ook al ben ik voor de tienduizendste keer gevallen. Ik mag toch opstaan, ik krijg toch weer een kans! Dankzij Hem is er een toekomst, een toekomst vól van hoop! Amen.